

Η Ελλάς υποχωρούσα

Ο έλληνας πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας και ο ομόλογός του από την πΓΔ της Μακεδονίας, Ζόραν Ζάεφ, την ημέρα που υπογράφηκε η συμφωνία των Πρεσπών.

Μια επίκριση στην κυβέρνηση για τη συμφωνία των Πρεσπών και τις εξελίξεις από τους καθηγητές της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, **Παναγιώτη Γκλαβίνη** και **Ιωάννη Στεφανίδη**

Τα γεγονότα ανατρέχουν πίσω στο 2007. Ο Νικολά Σαρκοζύ έχει μόλις εκλεγεί στη Γαλλία και, από 1ης Ιουλίου, η χώρα του ετοιμαζόταν να ασκήσει την προεδρία της ΕΕ. Ο φιλόδοξος νέος Πρόεδρος ήθελε ν' αρχίσει τη θητεία του με ένα επίσης φιλόδοξο σχέδιο, που μάλιστα συνιστούσε και προεκλογική του δέσμευση: την Ένωση της Μεσογείου. Η Άνγκελα Μέρκελ, αρχικά, ήταν αρνητική στο σχέδιο του νέου γάλλου προέδρου, ο οποίος συμπεριφερόταν στα ευρωπαϊκά πράγματα ως ταύρος εν υαλοπωλείω. Εν τέλει, όμως, όπως πάντοτε, ο γαλλογερμανικός άξονας τα βρήκε, ο Σαρκοζύ κάπου υποχώρησε και η Μέρκελ τού επέτρεψε να οργανώσει μια συνδιάσκεψη grandiose στο Παρίσι την παραμονή της επετείου της κατάληψης της Βαστίλλης το 2008, απ' όπου δεν έλειψε κανείς. Η «Ένωση για τη Μεσόγειο» ήταν γεγονός, σύμφωνα με την επιθυμία της Γαλλίας. Τα ακριβή ανταλλάγματα που προσέφερε αυτή στη Γερμανία φάνηκαν πολύ αργότερα και επιβεβαιώθηκαν πρόσφατα.

Πράγματι, στις 28/8/2014, έξι χρόνια μετά την ίδρυση της Ένωσης για τη Μεσόγειο, η Γερμανία υποδεχόταν στο Βερολίνο τους εκπροσώπους της Αλβανίας, της Βοσνίας Ερζεγοβίνης, της Κροατίας, του Κοσόβου, της

FYROM, του Μαυροβουνίου, της Σερβίας και της Σλοβενίας σε μια σύνοδο κορυφής για τα Δυτικά Βαλκάνια. Στη σύνοδο αυτή, η οικοδέσποινα Άνγκελα Μέρκελ εγκαινίασε το λεγόμενο «Berlin Process». Στα συμπεράσματα της συνόδου, εξέφραζε τη βούληση της γερμανικής κυβέρνησης να στηρίξει την προοπτική ενσωμάτωσης των Δυτικών Βαλκανίων στην ΕΕ και, για το σκοπό αυτό, ευχήθηκε τα τέσσερα επόμενα χρόνια να λυθούν όλες οι διμερείς και εσωτερικές διαφορές στην περιοχή, μεταξύ των οποίων ρητή αναφορά γινόταν στη διένεξη μεταξύ Σερβίας και Κοσόβου, από τη μια μεριά, και στο ονοματολογικό μεταξύ Ελλάδος και FYROM, από την άλλη. Για το τελευταίο, μάλιστα, τονίζονταν τα εξής:

The participating States agreed that this dispute must urgently be resolved by a willingness to compromise on all sides.

Ήταν Αύγουστος του 2014 και στην Ελλάδα Πρωθυπουργός ήταν ακόμη ο εθνικιστής Σαμαράς και στα Σκόπια ο αδιάλλακτος Γκρούεφσκι.

Τα συμπεράσματα της συνόδου του Βερολίνου όριζαν, επίσης, πως κάθε χρόνο θα έπρεπε να συγκαλείται μια σύνοδος κορυφής για να διαπιστώνει την πρόοδο που θα είχε στο μεταξύ σημειωθεί σε όλα τα προενταξιακά μέτωπα στην περιοχή. Η Αυστρία, διάδοχος της Αυστροουγγρικής Αυτοκρατορίας και γνώστρια της περιοχής, προθυμοποιήθηκε να φιλοξενήσει την αμέσως επόμενη σύνοδο του 2015. Η τελευταία έγινε στο Λονδίνο, στις 10/7/2018, στην οποία μόνοι παρευρέθησαν, σε επίπεδο πρωθυπουργών, οι πρωθυπουργοί της Ελλάδος και της Βουλγαρίας. Λιγότερο από ένα μήνα πριν, στις 17/6/2018, είχε υπογραφεί η Συμφωνία των Πρεσπών, που έλυσε το ένα από τα δυο ακανθώδη ζητήματα, στα οποία αναφερόταν η κυρία Μέρκελ στα συμπεράσματα της Συνόδου του Βερολίνου το 2014.

Στις 10/1/2019, λίγο πριν την κύρωση της Συμφωνίας των Πρεσπών από τα Κοινοβούλια της FYROM και της Ελλάδος, η Άνγκελα Μέρκελ επισκέφθηκε την Αθήνα για να εκφράσει την ευγνωμοσύνη της στον ελληνικό πρωθυπουργό, επειδή έλυσε ένα ζήτημα που στεκόταν εμπόδιο στην έναρξη των διαπραγματεύσεων με τη FYROM για την ένταξή της στην ΕΕ. Ήταν, φαίνεται, προσωπικό στοίχημα της κυρίας Μέρκελ να βάλει το τραίνο των Δυτικών Βαλκανίων στις ράγες για την ΕΕ πριν αποχωρήσει από

την Καγκελαρία. Και μάλιστα, εντός του χρονοδιαγράμματος που έθεσε η ίδια στη σύνοδο του Βερολίνου!

Η Ελλάδα ήταν μια ευάλωτη και εξαρτημένη από τους εταίρους της χώρα, τη στιγμή ακριβώς που κλήθηκε να επιλύσει το ονοματολογικό ζήτημα με τη FYROM. Το ισχυρό μέρος στις διαπραγματεύσεις δεν ήταν η Αθήνα στην προκειμένη περίπτωση, αλλά η πολύφερνη νύφη των Σκοπίων, που υπό τη νέα κυβέρνηση του μετριοπαθούς Ζόραν Ζάεφ έπαιξε έξυπνα το ευρωπαϊκό χαρτί, αντί για το ρωσικό. Έτσι, μοιραία πείστηκε η Ελλάδα να αναγνωρίσει το κράτος αυτό στο εξής με διπλή ονομασία, αφενός ως «Βόρειο Μακεδονία» για επίσημη χρήση, αφετέρου ως σκέτη «Μακεδονία» και σκέτο «Μακεδονικός, -ή, -ό» για κάθε χρήση (κακά τα ψέματα). «Βορειομακεδονικός, -ή -ό» δεν υπάρχει. Υπάρχει μόνον «Μακεδονικός, -ή, -ό», και θα χρησιμοποιείται με τη σύμφωνη γνώμη της Ελλάδος τώρα πια, κάτι που θα έχει συνέπειες και για την ίδια.

Από 'κεί και πέρα, επιστρατεύθηκε η φαντασία των νομικών του υπουργού των Εξωτερικών για να δικαιολογηθεί η άτακτη υποχώρηση από την εθνική γραμμή τριών περίπου δεκαετιών.

Πρώτον, το επίσημο κράτος και οι κρατικές δομές της γείτονος υποχρεούνται, λέει, να χρησιμοποιούν μόνον το «Βόρεια Μακεδονία», την ίδια στιγμή που το άρθρο 7 επιτρέπει την χρήση (γενικώς) και του όρου «Μακεδονία», όπως επίσης και, κατ' εξοχήν, του όρου «Μακεδονικός -ή, -ό», ως το μόνο επιτρεπτό επίθετο για κάθε χρήση.

Ως γνωστόν, όμως, **το κράτος έχει ενότητα**. Η Ελλάδα είναι γνωστή στην οικουμένη ως Ελλάς, Grecia, Hellas, Greece, Hellenic Republic, και όλα αυτά μαζί και το καθένα ξεχωριστά σημαίνουν Ελλάδα. Έτσι και η FYROM θα ονομάζεται και «Βόρειος Μακεδονία» και «Μακεδονία», πολύ περισσότερο που κάθε τι δικό της θα λέγεται (μόνον) «Μακεδονικό» και σε καμιά περίπτωση «Βορειομακεδονικό». Δεν μπορούν ένα κράτος, αλλιώς να το αποκαλούν οι υπηρεσίες του κι αλλιώς οι πολίτες του ή οι τρίτοι, και να εννοούν ένα διαφορετικό κράτος κάθε φορά. Το ίδιο κράτος θα εννοούν, χρησιμοποιώντας ονομασίες που θα επιτρέπονται. Ονομασίες που ΤΙΣ επιτρέψαμε.

Θα πείτε, αυτό γινόταν ήδη. Ε, λοιπόν, ας γινόταν! Επειδή, όμως, ΕΜΑΣ πίεσαν κι όχι ΑΥΤΟΥΣ, φαίνεται πως, τελικά, δεν αρκούσε που όλοι

αποκαλούσαν την FYROM «Μακεδονία» εκτός από εμάς. Διαφορετικά, δεν εξηγείται γιατί τόσο πολύ πιέσανε ΕΜΑΣ, τη στιγμή μάλιστα που, αν θέλανε να την βάλουν στο ΝΑΤΟ, θα μπορούσαν να το κάνουν και με το FYROM, μιας και το Δικαστήριο της Χάγης μάς είχε ήδη καταδικάσει γι' αυτό.

Ενιαίο, συνεπώς, είναι ένα κράτος και η Συμφωνία των Πρεσπών κατοχυρώνει και τις δυο ονομασίες. Η FYROM θα δικαιούται, συνεπώς, να τις χρησιμοποιεί και τις δυο, και αυτό θα κάνει. Και με τη δική μας βούλα αυτή τη φορά. Και θα δείτε πως και τη Δημοκρατία τους θα την αποκαλούν «Μακεδονική» αντί για «Βόρειο» και δεν θα μπορούμε τίποτε να κάνουμε επ' αυτού, γιατί στο μεταξύ θα έχουμε παραχωρήσει το επίθετο. Γιατί το κράτος, όπως προαναφέραμε, είναι μια ενιαία οντότητα, τελικά!

Δεύτερον, το άρθρο 7 παράγραφος 3 (και η ρηματική διακοίνωση που διάβασε ο πρωθυπουργός στη Βουλή), έρχονται να μας καθησυχάσουν ότι δεν είναι αυτό που νομίζουμε. Όχι. Δεν είναι η δική μας Μακεδονία αυτή που αποκαλούν Μακεδονία οι βόρειοι γείτονές μας. Η δική μας Μακεδονία είναι αυτή του άρθρου 7 παράγραφος 2! Η δική τους Μακεδονία είναι μια εντελώς άλλη Μακεδονία και είναι (προσέξτε μην μπερδεύεστε!) αυτή του άρθρου 7 παράγραφος 3!

- Τι γλώσσα μιλάς;
- Μακεδονική!
- Δηλαδή ελληνικά;
- Όχι, νοτιοσλαβικά!
- Α, είπα κι εγώ...

Μπορούν, άραγε, να το κάνουν αυτό οι διεθνείς συνθήκες; Να βαφτίσουν το κρέας, ψάρι;

Μπορεί μερικές φορές οι διεθνείς συνθήκες να γράφουν ιστορία. Δεν μπορούν, όμως, να ξαναγράψουν την Ιστορία. Αυτή γράφτηκε από άλλους. Τι Αναφορά θα δώσουμε εμείς στον Γκρέκο, αναλογιστήκατε;

Η υποχώρηση της Ελλάδος, ωστόσο, δεν σταματάει εδώ. Διότι, θα 'λεγε κανείς (όπως και λέει) ότι, βρε αδελφέ, όλοι «Μακεδονία» την λένε, ας πάει και το παλιάμπελο, αφού επιμένουν τόσο οι εταίροι μας ας πάρουμε τουλάχιστον το «Βόρεια» κι ευχαριστημένοι να 'μαστε.

Δυστυχώς, δεν είν' έτσι! Διότι, επιπλέον, ΕΜΕΙΣ θα κληθούμε να αλλάξουμε τις επωνυμίες μας, τελικά! ΕΜΕΙΣ, κι όχι αυτοί, θα κληθούμε να βάλ-

λουμε πρόθεμα (π.χ. ελληνομακεδονικό) στα προϊόντα μας, στις υπηρεσίες μας και σε ό,τι προέρχεται από την δική μας Μακεδονία προκειμένου να τα διακρίνουμε ως ελληνικά όταν η ονομασία τους προκαλεί σύγχυση ως προς την προέλευση. Αυτοί θα έχουν το «Μακεδονικός, -ή, -ό» για να δηλώνει την εθνικότητα (nationality) και την κρατική προέλευση (origin) σε ο,τιδήποτε «προέρχεται» από την «Βόρειο Μακεδονία», είτε είναι εταιρεία ή επιχείρηση, είτε εμπόρευμα ή υπηρεσία.

Διότι αυτοί είναι κράτος. Η δική μας Μακεδονία δεν είναι κράτος. Όταν, λοιπόν, τα δικά μας επίθετα θα προκαλούν διεθνή σύγχυση ως προς την (κρατική) προέλευση του προσώπου ή του αντικειμένου του οποίου την προέλευση θα προσδιορίζουν κάθε φορά (προϊόν, υπηρεσία, εταιρεία, επιχείρηση κ.ο.κ.), τότε ΕΜΕΙΣ θα κληθούμε να ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ τα δικά μας επίθετα. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, τα μόνα «Μακεδονικά Ροδάκινα» που θα υπάρχουν θα είναι αυτά που θα παράγονται στη «Βόρειο Μακεδονία». Αν ο όρος «Μακεδονικά Ροδάκινα» χρησιμοποιείται από τους Βεροιώτες παραγωγούς στις διεθνείς συναλλαγές τους, και η χρήση του προκαλεί σύγχυση ως προς την προέλευση των προϊόντων τους, θα υποχρεωθούν να τον αλλάξουν. Διότι, όταν η χρήση των δικών μας επιθετικών προσδιορισμών θα προκαλεί σύγχυση ως προς την προέλευση, ΕΜΕΙΣ θα υποχρεωθούμε να τους αλλάξουμε, κι όχι αυτοί.

Με λίγα λόγια, συνάδελφοι, εκεί που μας χρωστούσανε, μας πήραν και το βόδι!

Πείτε μας, τώρα, τι ακριβώς λύσαμε; Πείτε μας καλύτερα ότι υποχωρήσαμε!

Γράφτηκε από τον **Παναγιώτη Γκλαβίνη**, Αναπληρωτής καθηγητής Νομικής Σχολής στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Δημοσιεύθηκε στο **Γνώμες web only.**